

s-kl-022

УКРАЇНА
МИКОЛАЇВСЬКА МІСЬКА РАДА
РІШЕННЯ

від 24 грудня 2020

№ 2/16

м. Миколаїв

Про затвердження міської комплексної програми «Культура та охорона культурної спадщини» на 2021-2025 роки

З метою реалізації повноважень органів місцевого самоврядування по галузі «Культура», забезпечення умов для всебічного й гармонійного розвитку мешканців міста, розвитку їх творчих здібностей, збереження культурної спадщини, відповідно до Закону України «Про культуру», Закону України «Про охорону культурної спадщини», Закону України «Про охорону археологічної спадщини», керуючись пунктом 22 частини першої статті 26, статтею 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити міську комплексну програму «Культура та охорона культурної спадщини» на 2021-2025 роки (далі – Програма, додається).
2. Управлінню з питань культури та охорони культурної спадщини Миколаївської міської ради (Любарову) щороку до 20 січня надавати узагальнену інформацію про хід виконання Програми постійній комісії міської ради з питань охорони здоров'я, соціального захисту населення, освіти, культури, туризму, молоді та спорту.
3. Рішення міської ради від 05.04.2016 № 4/8 «Про затвердження міської комплексної програми «Культура» на 2016-2018 роки» (зі змінами та доповненнями) визнати таким, що втратило чинність.
4. Рішення міської ради від 05.04.2016 № 4/9 «Про затвердження міської комплексної програми «Культура» на 2016-2018 роки» (зі змінами та доповненнями) визнати таким, що втратило чинність.
5. Департаменту фінансів Миколаївської міської ради (Святелик), управлінню з питань культури та охорони культурної спадщини Миколаївської

міської ради (Любарову) забезпечити фінансування Програми в межах коштів, передбачених на відповідний рік.

6. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань охорони здоров'я, соціального захисту населення, освіти, культури, туризму, молоді та спорту (Норд), першого заступника міського голови Криленка В.І.

Міський голова

О. СЕНКЕВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення міської ради

від _____

№ _____

МІСЬКА КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
«КУЛЬТУРА ТА ОХОРОНА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ»
НА 2021-2025 РОКИ

ВСТУП

Культура – поняття багатозначне. Загалом під цим словом розуміють усю сукупність видів людської діяльності: мову, релігію, мораль, філософію, науку, мистецтво, освіту та інше. У даному документі «культура» визначена як галузь, яка об'єднує заклади культури міста (бібліотеки, палаци та будинки культури, школи естетичного виховання, інші установи культурного спрямування) та комплекс матеріально-технічних, управлінських заходів (проектів), які мають задовольнити суспільні потреби населення міста щодо культурних послуг та зберегти об'єкти культурної спадщини. Виконання цього завдання є чинником духовного здоров'я населення, соціальної стабільності, національної безпеки, ресурсом привабливості і розвитку території, формою самовираження і самоідентифікації міської громади.

У міській комплексній програмі «Культура та охорона культурної спадщини» на 2021-2025 роки (далі – Програма) відповідно до чинного законодавства України визначено основні заходи щодо розвитку напрямів «Культура», «Охорона культурної спадщини» на 2021-2025 роки та враховані завдання, визначені Законами України «Про культуру», «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної спадщини», «Про бібліотеки і бібліотечну справу», «Про музеї та музейну справу», «Про позашкільну освіту», іншими нормативно-правовими актами, а також державними та обласними програмами у галузі «Культура» та пам'яткоохоронній сфері.

Основними критеріями, що враховувались при визначенні заходів, стали: реалістичність, обмеженість бюджетних ресурсів, поступове зростання власних надходжень від господарської та іншої діяльності, необхідність оновлення форм і методів роботи закладів культури та мистецтва комунальної власності міста, спадкоємність традицій, територіально-галузевий підхід у проектуванні та управлінні.

У Програмі окреслено характеристику сучасного стану культури міста, викладені пріоритетні завдання, принципи і механізми їх втілення та бачення засад, на яких ґрунтуватиметься культурна політика міста, проаналізовано причини, які гальмують розвиток галузі, вказано проблеми та шляхи їх вирішення.

Виходячи з оцінки ресурсного потенціалу міста, його конкурентних переваг, проблем і зовнішніх викликів, Програма формулює стратегічні пріоритети культурного розвитку м. Миколаєва на найближчі п'ять років, визначає шляхи і механізми їх реалізації.

1. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКИХ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Визначення проблем, які існують в галузі «Культура» та сфері охорони культурної спадщини м. Миколаєва, ґрунтується на результатах аналізу підсумків виконання міської комплексної програми «Культура» на

2016-2020 роки, затвердженої рішенням Миколаївської міської ради від 05.04.2016 № 4/8 (зі змінами та доповненнями), та Програми охорони культурної спадщини міста Миколаєва на 2016-2020 роки, затвердженої рішенням Миколаївської міської ради від 05.04.2016 № 4/9 (зі змінами та доповненнями), а також дослідженні стану і сучасних тенденцій розвитку української культури та мистецтва, досвіду у сфері охорони культури спадщини.

Незважаючи на складну соціально-економічну, політичну та епідемічну ситуацію, результатом виконання основних завдань та заходів міської комплексної програми «Культура» на 2016-2020 роки стали збереження та оптимізація роботи мережі закладів, установ, організацій культури і мистецтв комунальної власності.

Станом на 01.01.2020 мережа культури представлена 5 будинками культури, 4 палацами культури, 10 мистецькими школами для дітей, Централізованою бібліотечною системою для дорослих (Центральна бібліотека ім. М.Л.Кропивницького та 25 бібліотек-філіалів) та Центральною міською бібліотекою для дітей ім. Ш.Кобера і В.Хоменка з 10 бібліотеками-філіями, бюджетною установою ММР «Культурно-ігровий комплекс «Дитяче містечко «Казка», комунальною установою Миколаївським зоопарком, Муніципальним театром-студією естрадної пісні для дітей, юнацтва та молоді, Міським методичним центром клубної роботи.

Сучасний стан галузі у контексті виконання міської комплексної програми «Культура» та Програми охорони культурної спадщини міста Миколаєва на 2016-2020 роки

На сьогодні будівлі усіх закладів культури потребують пильної уваги, а матеріально-технічна база – суттєвого оновлення.

Протягом 2016-2020 років було виконано: капітальний ремонт стелі та сцени глядачевої зали й заміну вікон будівлі Кульбакінського будинку культури, капітальний ремонт сантехнічних приміщень будівлі концертної зали ММПК «Молодіжний», реконструкцію благоустрою прилеглої території Миколаївського міського палацу культури «Молодіжний», реконструкцію концертної зали ММПК «Молодіжний» з облаштуванням допоміжних приміщень та котельні, капітальний ремонт даху та капітальний ремонт системи теплопостачання, капітальний ремонт малої зали Миколаївського міського палацу культури «Корабельний», реконструкцію господарчого приміщення під сантехвузол з підведенням інженерних комунікацій: систем водопостачання та водовідведення Малокорениського будинку культури. Розпочато реконструкцію Миколаївського міського палацу культури «Молодіжний», роботи з поточного ремонту ганку та паркану Великокорениського будинку культури. Проведено невідкладні (першочергові) протиаварійні роботи з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, яка виникла 24.02.2020, а саме: ремонт тимчасової огорожі по вул. Озерній, 43, ремонт частини фасаду будівлі Тернівського БК по вул. Софіївській, 18, ремонт покрівлі

Малокорениського будинку культури по вул. Клубній, 10, ремонт вікон в приміщенні ДМШ № 6 по пров. Прорізному, 21/2, ремонт покрівлі Миколаївського міського палацу культури «Молодіжний» та покрівлі Миколаївського міського палацу культури «Корабельний».

Виготовлено проєктно-кошторисну документацію на виконання капітального ремонту приміщень виставкової зали за адресою: вул. Нікольська, 54, реконструкції Великокорениського будинку культури, реставрації будівлі-пам'ятки архітектури місцевого значення по вул. Спаській, 44 та реставрації будівлі-пам'ятки архітектури місцевого значення по вул. Шевченка, 58 (Миколаївський міський палац культури та урочистих подій); виготовлено ескізний проєкт реконструкції Дитячої школи мистецтв № 1 (добудова концертної зали) за адресою: вул. Сергія Цветка, 17, проєкт на реконструкцію електрокабельної мережі на території БУ ММР КІК «ДМ «Казка» по вул. Декабристів, 38-А, проєкт реконструкції нежитлового приміщення по пров. Прорізному, 21/2 під дитячу музичну школу № 6, проєкт реставрації будівлі – пам'ятки історії місцевого значення ДМШ № 1 по вул. Адміральській, 9-11 та проєкт на реставрацію пам'ятки архітектури місцевого значення «Водонапірна башта» по вул. Рюміна, 9.

Виконано капітальні ремонти в Дитячій школі мистецтв № 2, Дитячій музичній школі № 1 по вул. Адміральській, 9-11 літера А-1, розпочато капітальний ремонт в Дитячій музичній школі № 5, реконструкцію нежитлових приміщень по вул. Спаській, 23/1 під дитячу художню школу, реставрацію пам'ятки історії місцевого значення, в якій навчався Ш.Кобер – Дитячої музичної школи № 8.

Проведено ремонтні роботи в ЦМБ, бібліотеках-філіях № 10 та № 13 Централізованої бібліотечної системи для дорослих, бібліотеках-філіях №№ 4, 8 Центральної міської бібліотеки для дітей ім. Ш.Кобера і В.Хоменка. Виготовлено проєктно-кошторисну документацію на виконання капітального ремонту у бібліотеках-філіях №№ 6, 11, 21 Централізованої бібліотечної системи для дорослих та бібліотеках-філіях №№ 5, 11 Центральної міської бібліотеки для дітей ім. Ш.Кобера і В.Хоменка.

За період дії Програми у Миколаївському зоопарку була проведена реконструкція центрального входу «Острів звірів» з обладнанням пандуса для людей з обмеженими можливостями, побудована експозиція «Нічний світ» для демонстрації нічних та сутінкових тварин, завершена реконструкція наступної черги експозиційної зали та вольєрів в опалюваному приміщенні для утримання птахів у зимовий період. Були відкриті нові простори вольєри для малих собак площею 147 м².

Протягом 2016-2019 років завершено нове будівництво пандусів в існуючих будівлях, нове будівництво морозильної камери, будівництво оглядового пішохідного містка між вольєрами слоновника та жирафника, будівництво приміщення для жирафів з літніми вольєрами; виготовлено проєктно-кошторисну документацію на нове будівництво літніх вольєрів «Острів звірів», нове будівництво громадського туалету з врахуванням потреб

МГН, нове будівництво комплексу для великих копитних тварин, нове будівництво купола зовнішнього вольєра відділу приматів.

У БУ «КІК «ДМ «Казка» завершено капітальний ремонт споруди «Водойом» (каскадний басейн) з благоустроєм прилеглої території, реконструкцію павільйону-кафе з підвалом під культурно-ігровий павільйон, продовжено капітальний ремонт споруди «Корабель» з басейном та благоустроєм прилеглої території.

Вперше за історію незалежної України у м. Миколаєві було придбано об'єкт для сфери культури в мкр Намив. Це об'єкт незавершеного будівництва, в якому з часом планують розмістити культурно-дозвіллевий центр для дітей та дорослих.

Як і раніше, існує великий громадський інтерес до аматорського мистецтва, який підкреслює доволі високий рівень культури миколаївців. Свідченням цього є те, що на сьогодні роботу міських закладів культури клубного типу забезпечують 172 клубних формування (колективи художньої творчості та любительські об'єднання), завдяки роботі яких протягом терміну дії Програми було проведено понад 6000 культурно-освітніх та розважальних заходів, для глядацької аудиторії більше 1 млн миколаївців та гостей міста. Щорічно творчі колективи будинків та палаців культури стають переможцями понад 60 міжнародних і всеукраїнських фестивалів та конкурсів.

З метою підтримки аматорських колективів, виявлення нових самобутніх талантів та заохочення широкого кола бажаючих до аматорського мистецтва, збереження кращих традицій та обрядів українського народу, підтримки нових художніх аматорських колективів та надання методичної та практичної допомоги здійснює свою роботу Міський методичний центр та клубної роботи.

У виставковій залі Миколаївського міського палацу культури і мистецтв, діяльність якого спрямована на збереження та розвиток культурної художньої спадщини, народної творчості миколаївців усіх вікових категорій, подальшу активізацію аматорського мистецтва, виявлення нових художніх надбань, у 2016-2020 рр. організовано близько 100 виставок та вернісажів, зустрічей з авторами і тематичних заходів.

У зв'язку з процесом децентралізації у Миколаївському районі та утворенням об'єднаних територіальних громад була ліквідована дитяча музична школа Миколаївського району, яка розташована у мікрорайоні м. Миколаєва. Контингент учнів дитячої музичної школи Миколаївського району Миколаївської області було приєднано до контингенту Дитячої музичної школи № 1 ім. М.А.Римського-Корсакова. Відповідно збільшено кількість педагогічних ставок на 9 одиниць.

Для забезпечення доступності початкової мистецької освіти протягом останніх років впроваджується тенденція стримання підвищення батьківської плати за навчання у мистецьких школах, яка на 01.09.2020 становить у середньому 252,0 грн на місяць. Протягом багатьох років зберігаються додаткові пільги, встановлені рішенням виконкому Миколаївської міської ради, які є основним механізмом, що впливає на загальну доступність початкової

мистецької освіти. Пільгова категорія налічує 481 дитину (30% від загальної кількості учнів мистецьких шкіл).

Учасниками конкурсів різних рівнів щорічно стають близько 500 вихованців мистецьких шкіл, понад 100 – призерами всеукраїнських та міжнародних конкурсів. У вересні 2018 року Дитяча художня школа та Дитяча музична школа № 1 ім. М.А.Римського-Корсакова взяли участь у пілотному проєкті з упровадження освітніх програм в мистецьких школах.

У вересні 2018 року на базі ДМШ № 1 ім. М.А.Римського-Корсакова була створена студія звукозапису. Бюджетне фінансування дає змогу частково оновити меблі, комп'ютерну техніку, музичні інструменти, придбати кондиціонери. Кожна школа на сьогодні забезпечена засобами копіювальної та комп'ютерної техніки, аудіо-, відеоапаратурою, підключена до Інтернет-мережі.

Потужними інформаційними центрами, визнаними на рівні України, є 2 бібліотечні системи міста для дітей та дорослих. Щорічно бібліотечними закладами міста здійснюється обслуговування понад 130 тис. відвідувачів. Обсяг книговидачі – 2,6 млн примірників щорічно. Бібліотечний фонд закладів становить близько 1 млн примірників. Комп'ютерний парк ЦБС для дітей та дорослих сьогодні налічує 293 сучасних ПК та 336 одиниць мультимедійної техніки. Триває поповнення електронних баз даних бібліотек, сьогодні їх майже 800 тисяч. Доступ до Інтернет-ресурсів мають всі бібліотечні установи міста, які вже перетворились на соціокультурні заклади, центри міських ініціатив культурного, інформаційного та комунікативного характеру.

На базі бібліотек ЦБС для дорослих та дітей м. Миколаєва продовжує працювати мережа з 27 інтерактивних центрів публічного доступу до електронних систем – 18 Центрів обслуговування громадян та 9 Центрів доступу до мережі Інтернет, діяльність яких можна вважати моделлю вільного доступу до послуг електронного врядування у місцевій громаді.

Бібліотеки ЦБС для дорослих є ефективними комунікативно-освітніми просторами, центрами неформальної освіти дорослих з навчання містян медіа-, цифровій, інформаційній грамотності, навичкам роботи на комп'ютері, користуванню електронними послугами, мобільними та іншими технологіями, вивчення мов, отримання різноманітних життєвих компетенцій. У бібліотеці № 12 ЦБС для дорослих за сприяння управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР за проєктом згуртування громади «Миколаїв: ми – коло!» створено коворкінг «Ми – коло!» – креативний простір для спільних зустрічей, навчання, відпочинку; затребуваною містянами формою організації дозвілля стали літературно-музичні квартирники «KROPevening #Під гітару з чаєм», які збирають учасників в бібліотеці і просто неба та наживо транслюються в соціальних мережах; креативним форматом організації дозвілля миколаївців стали історичні і книжкові квести по місту, розроблені та організовані фахівцями бібліотек. Бібліотеками для дітей запроваджуються інтерактивні соціокультурні заходи: цикл респект-зустрічей з відомими городянами, дні народження у бібліотеці, Halloween-party, піжамні вечірки.

Бюджетна установа «Культурно-ігровий комплекс «Дитяче містечко «Казка» (далі – БУ «КІК «Дитяче містечко «Казка»)) є важливим культурним осередком, який забезпечує організацію дозвілля усіх верств населення, від дітей і підлітків до найстарших миколаївців та гостей міста. БУ «КІК «Дитяче містечко «Казка» – унікальний об'єкт відпочинку й розваг, в якому щороку проводиться близько 1000 культурно-мистецьких, спортивних, розважальних заходів, учасниками яких стають понад 300 тис. миколаївців та гостей міста.

У дитячому містечку «Казка» за роки Програми було відкрито багато нових арт-об'єктів серед них: «Неонове дерево», «Металевий байк», майданчик культурно-ігрового павільйону «Казковий вокзал», мінікопії Ейфелевої вежі та водонапірної вежі Шухова, квітковий фонтан.

Миколаївський зоопарк, який має загальнодержавне значення, визнаний на міжнародному рівні, заклад з колекцією, яка налічує 441 вид, утримує 3794 тис. екземплярів тварин. У цьому унікальному куточку природи зібрана найбільша та найцікавіша колекція диких тварин в Україні. 239 видів занесені до Червоної книги України та Міжнародної Червоної книги.

Завдяки системній роботі у рамках міжнародних програм обміну із зоопарками світу та розпліднення рідкісних тварин в умовах неволі, колекція Миколаївського зоопарку щорічно поповнюється. У 2019 році було відкрито новий комплекс «Українське сафарі». У цей же період зоопарк отримав 2 жирафів – Нуру та Логана, які прибули з Чехії. У тому ж році Миколаївський зоопарк отримав двох слонів – Шанті та Динкара з Угорщини. Для них реконструювали сучасні вольєри – зимовий та літній.

У Миколаївському міському палаці культури та урочистих подій з'явилися нові послуги: з 2017 року впроваджується пілотний проєкт Міністерства юстиції України «Шлюб за добу», яким за цей період скористалися 1099 пар та з 2019 року розпочала роботу інтерактивна квест-кімната, яку відвідали 75 містян та гостей Миколаєва.

Одним з основних видів діяльності управління з питань культури та охорони культурної спадщини Миколаївської міської ради є проведення різноманітних культурно-мистецьких заходів, конкурсів, фестивалів та концертних програм до державних, міських та професійних свят. У цьому напрямку постійно втілюються нові проєкти, де поєднується сучасність з фольклорними та народними традиціями.

Найбільш помітними подіями у культурному житті міста за період дії Програми стали масштабне відзначення Дня Європи, Дня Перемоги та Днів міста за новими концептуальними розробками, зимовий фестиваль «До Миколая в Миколаїв» та урочисте відкриття Головної міської ялинки, проведення міських конкурсів академічного співу «Пісенна мозаїка», дитячих ігрових програм «Казкова гра», молодих виконавців естрадної пісні «Обрій», юних піаністів, читців «Нас єднає Тарасове слово», огляд-конкурс вокальних колективів «Запали свою зірку», конкурс дитячого малюнка «Діти Миколаєва за мир», художній проєкт «Золотий Буг», парад карапузів, героїко-патріотичної пісні і танцю, започаткування міського фестивалю сучасного композиторського мистецтва академічного спрямування «Вечір прем'єр», молодіжний фестиваль

«DANCE MUSIC SPORT», відкритий театральний фестиваль «Острови», відкритий фестиваль-конкурс талантів «Молодіжний START», проведення ігрових програм біля Головної міської ялинки у дні шкільних канікул тощо.

2018 рік було оголошено Роком пам'яті видатного діяча культури, народного художника України, лауреата Державної премії імені Шевченка Андрія Даниловича Антонюка. В пам'ять про нього встановлено меморіальну дошку на стіні Будинку художника.

Станом на 01.10.2019 у м. Миколаєві, яке постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2001 № 878 включено до Списку історичних населених місць України, на державному обліку знаходиться 346 об'єктів культурної спадщини, у тому числі 15 національного значення.

Реалізація попередньої Програми охорони культурної спадщини міста Миколаєва на 2016-2020 роки дала змогу забезпечити дослідження 2 пам'яток археології, в т.ч. унікальної пам'ятки археології – поселення «Дикий Сад» в рамках її музеєфікації, виготовити за бюджетні кошти та урочисто відкрити 29 меморіальних дощок на честь видатних особистостей, серед яких народні художники України А.Антонюк, М.Ряснянський та М.Бережний, народний артист України В.Бурдик, видатний вчений Ю.Крючков та 24 миколаївці, які загинули в зоні АТО (операції об'єднаних сил ЗСУ), захищаючи Батьківщину, сприяла поглибленню знань миколаївців про рідне місто, а також забезпечила максимально безболісний демонтаж пам'ятників, пам'ятних знаків та меморіальних дощок, які підпали під дію Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) режимів в Україні та заборону пропаганди їх символіки».

Аналіз виконання міської комплексної програми «Культура» та Програми охорони культурної спадщини міста Миколаєва на 2016-2020 роки

Аналіз виконання свідчить, що заходи Програм виконані не повною мірою через:

- недостатність фінансового забезпечення, відсутність в повній мірі ресурсів для розвитку та інновацій;

- відсутність і неефективне використання наявної інфраструктури внаслідок застарілості матеріально-технічної бази, що не відповідає потребам та викликам часу;

- брак матеріально-технічних ресурсів для розвитку: площ для втілення творчої активності, приміщень для культурно-мистецьких організацій, творчих спілок, майданчиків для приватних колекцій, ускладненості доступу до використання закладів культури різних груп громадян та організацій;

- відсутність бачення на різних рівнях управління нового змісту діяльності установ, брак навичок фінансового менеджменту, фандрейзингу і спонсорської роботи, перевага логіки виживання замість логіки розвитку та змін.

Проведене опитування миколаївців, робота з громадськістю, щорічні публічні звіти, відкриті моніторинги роботи управління з питань культури та охорони культурної спадщини та закладів («Бюджетний пиріг» та інше), аналіз

стану творчого середовища міста та підсумків виконання міських комплексних програм «Культура» та «Охорона культурної спадщини» дозволили визначити основні проблеми, які перешкоджають подальшому розвитку культури і мистецтва у м. Миколаєві та вирішуватимуться у рамках Програми.

У функціонуванні клубних закладів:

- погіршення матеріально-технічної бази установ та колективів (недостатня кількість капітальних і поточних ремонтів будівель і приміщень, зношення сценічного вбрання, декорацій, музичних інструментів; відсутність транспорту, належного звукового обладнання; відсутність фінансування нових творчих постановок);

- відсутність універсальної концертної зали міського підпорядкування, що позбавляє колективи міста можливості здійснювати власну концертну діяльність та запрошувати на гастролі провідні колективи світу;

- брак фінансування участі аматорських та професійних колективів у всеукраїнських та міжнародних конкурсах.

У діяльності бібліотек:

- неповне фінансування комплектування бібліотек новою літературою;
- застаріла комп'ютерна техніка та обладнання, оргтехніка та меблі;
- гостра необхідність зміцнення та модернізації матеріально-технічної бази;

- перевага старих підходів до філософії існування бібліотек як «книгосховищ».

У мистецькій освіті:

- відсутність або незадовільний стан існуючих приміщень, перевантаженість учбових приміщень, непристосованість приміщень до процесів освіти, відсутність концертних залів;

- недостатнє забезпечення закладів навчальною документацією, методичними посібниками, нотною літературою, музичними інструментами, костюмами тощо;

- невизначеність питань реформування галузі мистецька освіта на рівні Міністерства;

- неповна забезпеченість комп'ютерами, аудіо- та відеотехнікою, художнім обладнанням, спеціалізованими меблями;

- недостатнє фінансування виїзду творчих колективів та солістів для участі у всеукраїнських та міжнародних конкурсах.

У діяльності Миколаївського зоопарку:

- відсутність чітких розмежувань функції управління зоологічними парками між центральним органом виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища та органом управління майном;

- брак ресурсу міського бюджету для повноцінного функціонування та розвитку зоопарку;

- невідповідність нормативно-правової бази України законодавству Європейського Союзу щодо вимог утримання диких тварин у зоологічних парках, відсутність системи державного обліку зоологічних колекцій, всупереч вимогам ст. 46 Закону України «Про тваринний світ».

У сфері підготовки та проведення культурно-мистецьких заходів:

- брак джерел позабюджетного фінансування та деяка обмеженість бюджетного фінансування.

У сфері охорони культурної спадщини:

- недостатнє в повній мірі фінансування робіт з реставрації та ремонту пам'яток, які належать територіальній громаді міста;

- відсутність комунального закладу культури музейного типу, на який можна було б покласти повноваження з утримання музеєфікованих пам'яток культурної спадщини;

- відсутність оновленого відповідно до діючих норм та стандартів істотко-архітектурного опорного плану м. Миколаєва.

В оцінках населення недостатня забезпеченість послугами закладів культури і мистецтва, у першу чергу, пов'язана з:

- нерівномірністю розміщення об'єктів культури, браком установ і закладів у віддалених від центральної частини міста районах, збереженням порівняно високого «порогу доступності» діючих установ;

- неповною відповідністю обсягів і видів послуг сучасним запитам, перевагам і очікуванням громадян;

- недостатнім оснащенням закладів культури сучасним високотехнологічним обладнанням для провадження дозвільної та творчої діяльності, а також засобами забезпечення доступності для різних категорій населення, в тому числі маломобільних та з іншими обмеженнями життєдіяльності;

- відсутністю великого сучасного розважально-концертного комплексу для проведення фестивальних та інших програм у різних жанрах мистецтва (музичного, театрального, кіно), виставкової діяльності.

2. МЕТА ПРОГРАМИ

Основною метою Програми є:

- визначення перспектив розвитку культури міста;
- збереження інфраструктури галузі та її оптимізація, покращання матеріально-технічних та економічних умов розвитку культури в м. Миколаєві;

- відродження, збереження, розвиток культури української нації та культурної самобутності національних меншин, що мешкають у місті;

- створення необхідних матеріальних та духовних умов для всебічного та гармонійного розвитку мешканців міста, розкриття їх здібностей та обдарувань;

- збереження, раціональне використання, популяризація існуючих об'єктів культурної спадщини, виявлення і вивчення нових;
- створення сприятливих умов для всебічного задоволення культурних потреб населення і широкого його доступу до культурно-мистецьких надбань;
- сприяння успішній інтеграції української культури в європейський і світовий культурний простір;
- перехід на нову модель фінансування системи забезпечення населення культурними послугами на принципах бюджетної системи.

3. ОБҐРУНТУВАННЯ МОЖЛИВИХ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ. ОБСЯГИ ТА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ. СТРОКИ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Взаємопов'язаність визначених проблем потребує використання для їх вирішення програмно-цільового методу, який передбачає узгодження в рамках єдиної програми комплексу заходів по напрямках, пріоритетних завданнях, виконавцях і ресурсах.

Основними шляхами реалізації Програми є:

- удосконалення умов діяльності установ культури і мистецтв, сприяння створенню якісного мистецького продукту і формування цілісного інформаційно-культурного простору в місті;
- модернізація системи фінансування: пряме фінансування надання послуг, підтримку приватних ініціатив та використання найновіших моделей підтримки, зокрема фандрейзингу, проєктного фінансування тощо;
- модернізація системи управління, розвиток культурного обміну, каналів промоції мистецьких продуктів, створених у місті;
- забезпечення системного наукового моніторингу стану об'єктів культурної спадщини;
- створення сприятливого інформаційного поля для охорони культурної спадщини;
- залучення громадськості до процесів управління та контролю в галузі охорони культурної спадщини, формування позитивної громадської думки у сфері використання культурного надбання.

Фінансове забезпечення Програми здійснюється в межах призначень, затверджених головним розпорядником бюджетних коштів у бюджеті м. Миколаєва на відповідний рік, а також із залученням інших коштів, не заборонених чинним законодавством.

Орієнтовні (прогнозні) обсяги та джерела фінансування Програми наведено у Паспорті міської комплексної програми «Культура та охорона культурної спадщини» на 2021-2025 роки (Додаток 1).

Обсяги щорічного фінансування Програми затверджуються міським бюджетом на відповідний рік з урахуванням конкретних завдань та реальних можливостей бюджету.

4. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ І ЗАХОДІВ ПРОГРАМИ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНІ ПОКАЗНИКИ

4.1. Програма має 6 розділів, кожний з яких відображає різні складові галузі «Культура», а саме: бібліотеки; палаци і будинки культури, клуби та інші клубні заклади; мистецькі школи; інші заклади та інші заходи в галузі культури і мистецтва; збереження та розвиток етнічної культури та мовної самобутності національних меншин; охорона культурної спадщини, і визначає пріоритетні напрямки діяльності, завдання і заходи, які наведені в додатку 2 до Програми.

4.2. Результативні показники виконання Програми:

Результативні показники	2021	2022	2023	2024	2025
Бібліотеки					
Показники затрат:					
кількість бібліотечних установ – всього, од.	37	37	35	34	34
з них: центральних бібліотек Централізованих бібліотечних систем для дітей та дорослих	2	2	1	1	1
кількість бібліотек – філій та бібліотечних пунктів	35	35	34	33	33
кількість ставок – всього, од.	295,25	295,25	288,5	283,5	283,5
кількість бібліотечних працівників – всього, од.	213,5	213,5	206,75	201,75	201,75
Показники продукту:					
число читачів, тис. осіб	124,0	124,040	124,080	124,120	124,126
бібліотечний фонд, тис. прим.	867,500	869,400	871,300	873,200	875,100
кількість книговидач, од.	2356858	2357626	2358394	2359163	2359932
Показники ефективності:					
кількість книговидач на 1 бібліотечного працівника, од.	11039	11042	11406	11693	11697
Показники якості:					
динаміка поповнення бібліотечного фонду в плановому періоді по відношенню до фактичного показника попереднього періоду, %	104,0	100,22	100,22	100,22	100,21
динаміка збільшення кількості книговидач в плановому періоді по відношенню до фактичного показника попереднього періоду, %	88,4	100,03	100,03	100,03	100,03
Палаци і будинки культури, клуби та інші клубні заклади					
Показники затрат:					
кількість установ – всього, од.	9	9	10	10	10
у тому числі:					
палаців культури, од.	4	4	5	5	5
будинків культури, од.	5	5	5	5	5
кількість ставок – всього, од.*	226	226	226	226	226
кількість клубних формувань, од.	183	184	190	192	196

у т.ч. аматорських колективів, які мають звання «зразковий», «народний», од.	22	24	26	29	31
кількість заходів, які забезпечують організацію культурного дозвілля населення, од.	1640	1645	1801	1903	2005
Показники продукту:					
кількість відвідувачів – всього, осіб	320199	320880	364100	374295	385524
Показники ефективності:					
середні витрати на одного відвідувача, грн	123,1	135,1	144,7	154,9	165,4
Показники якості:					
динаміка збільшення відвідувачів у плановому періоді по відношенню до фактичного показника попереднього періоду, %	100,2	100,2	113,4	102,8	103,0
Мистецькі школи					
Показники затрат:					
кількість установ – всього, од.	10	10	10	10	10
у тому числі:					
музичних шкіл, од.	6	6	6	6	6
художніх шкіл, од.	1	1	1	1	1
шкіл мистецтва, од.	3	3	3	3	3
середнє число окладів (ставок) – всього, од.	508,11	508,11	508,11	508,11	508,11
в т.ч. середнє число окладів (ставок) педагогічних працівників, од.	391,85	391,85	391,85	391,85	391,85
Показники продукту:					
середня кількість учнів, які отримують освіту у школах естетичного виховання, – всього, осіб (затверджений контингент)	2470	2470	2470	2470	2470
середня кількість учнів, звільнених від плати за навчання, осіб	481	481	481	481	481
кількість учнів, які вступили до вищих навчальних закладів, осіб	66	70	75	80	85
Показники ефективності:					
чисельність учнів на одну педагогічну ставку, осіб	6	6	6	6	6
Показники якості:					
відсоток обсягу плати за навчання в загальному обсязі видатків, %	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7
динаміка збільшення кількості учнів, які вступили до вищих навчальних закладів у плановому періоді по відношенню до фактичного показника попереднього періоду, %	104,8	106	107,1	106,7	106,3
Інші заклади та інші заходи в галузі культури і мистецтва					
Показники затрат:					
кількість установ – всього, од.	5	5	6	7	7
у тому числі:					

централізованих бухгалтерій, од.	1	1	1	1	1
парків культури і відпочинку, од.	1	1	1	1	1
інших культурно-освітніх закладів (муніципальних театрів-студій), од.	1	1	1	1	1
міських методичних центрів	1	1	1	1	1
зоопарків	1	1	1	1	1
центрів культурних послуг	-	-	1	2	2
середнє число окладів (ставок) – всього, од.	292,5	292,5	299,25	304,25	304,25
Показники продукту:					
кількість культурно-освітніх заходів – всього, од.	159	161	164	170	176
у т.ч:					
управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР	70	72	75	81	87
виконавчий комітет ММР	16	16	16	16	16
адміністрація Заводського району ММР	35	35	35	35	35
адміністрація Центрального району ММР	11	11	11	11	11
адміністрація Корабельного району ММР	19	19	19	19	19
адміністрація Інгульського району ММР	8	8	8	8	8
кількість відвідувачів зоопарку – всього, осіб	286195	286260	286325	286390	286455
у тому числі:					
за реалізованими квитками, осіб	220150	220200	220250	220300	220350
безкоштовно, осіб	66045	66060	66075	66090	66105
Показники ефективності:					
кількість реалізованих квитків в зоопарку, шт.	220150	220200	220250	220300	220350
середня ціна квитка, грн	78,9	87,5	99,83	109,76	118,49
Показники якості:					
динаміка збільшення кількості заходів у плановому періоді по відношенню до фактичного показника попереднього періоду – всього, %	84,7	101,3	101,9	103,7	103,5
динаміка збільшення чисельності відвідувачів зоопарку у плановому періоді по відношенню до фактичного показника попереднього періоду, %	87,3	100,01	100,02	100,02	100,02
Охорона культурної спадщини					
1. Науково-дослідне забезпечення збереження об'єктів культурної спадщини					
1.1. Проведення досліджень з метою виявлення об'єктів культурної спадщини та підготовка на них первинної облікової документації для внесення їх до Переліку пам'яток					

Показники продукту:					
кількість виявлених об'єктів, на які буде розроблена облікова документація, од.	5	5	5	5	5
Показники ефективності:					
середня вартість дослідження та розробка однієї облікової картки, тис. грн	15,0	20,0	20,0	30,0	30,0
Показники якості:					
рівень розроблення облікової документації на щойно виявлені об'єкти до запланованого Програмою, %	20	40	60	80	100
обсяг видатків, тис. грн	75,0	75,0	100,0	150,0	150,0
1.2. Завершення паспортизації пам'яток археології, які були включені до відповідних Списків згідно із Законом Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури», з метою включення їх до Державного реєстру нерухомих пам'яток України					
Показники затрат:					
обсяг видатків, тис. грн	260,0	-	-	-	-
Показники продукту:					
кількість пам'яток, на які буде розроблена науково-облікова документація, од.	26				
Показники ефективності:					
середня вартість розробки науково-облікової документації на одну пам'ятку, тис. грн	10,0				
Показники якості:					
рівень готовності науково-облікової документації до запланованого Програмою, %	100				
1.3. Виготовлення науково-облікової документації на пам'ятки (щойно виявлені) з метою включення їх до Державного реєстру нерухомих пам'яток України					
Показники затрат:					
обсяг видатків, тис. грн	100,0	75,0	75,0	100,0	100,0
Показники продукту:					
кількість пам'яток (щойно виявлених), на які буде розроблена науково-облікова документація, од.	10	5	5	5	5
Показники ефективності:					
середня вартість розробки науково-облікової документації на один об'єкт, тис.грн	10,0	15,0	15,0	20,0	20,0

Показники якості:					
рівень готовності наукових паспортів до запланованого Програмою, %	33,3	50,0	66,6	83,3	100
2. Охорона, збереження та використання об'єктів культурної спадщини					
2.1. Розроблення та затвердження в установленому законодавством порядку проєктів охоронних зон пам'яток та режимів їх використання					
Показники затрат:					
обсяг видатків, тис. грн	225,0	400,0	500,0	750,0	1000,0
Показники продукту:					
кількість пам'яток, для яких будуть розроблені проєкти охоронних зон, од.	15	20	25	30	40
Показники ефективності:					
- середня вартість розроблення науково-проєктної документації на 1 пам'ятку, тис.грн	15,0	20,0	20,0	25,0	25,0
Показники якості:					
рівень готовності проєктів до запланованих Програмою, %	11,3	26,9	45,2	69,0	100
2.2. Виготовлення та встановлення охоронних дощок єдиного зразка на пам'ятки всіх категорій та видів					
Показники затрат:					
обсяг видатків, тис. грн	-	53,2	30,0	30,6	9,0
Показники продукту:					
кількість пам'яток, на які будуть виготовлені та встановлені охоронні дошки, од.	-	133	75	68	20
Показники ефективності:					
середня вартість послуг для однієї пам'ятки	-	400,0	400,0	450,0	450,0
Показники якості:					
рівень готовності виготовлення охоронних дощок до запланованих Програмою, %	-	44,9	70,3	93,2	100
2.3. Проведення рятівних розкопок пам'яток археології (у тому числі щойно виявлених)					
Показники затрат:					
обсяг видатків, тис. грн	600,0	800,0	1000,0	1200,0	1400,0
Показники продукту:					
кількість пам'яток, на яких будуть проведені рятівні розкопки, од.	1	1	1	1	1
Показники ефективності:					
вартість 1 археологічного квадрата	12,5	12,5	14,0	14,0	15,0
Показники якості:					
рівень готовності проведення рятівних розкопок до запланованих Програмою, %	20	40	60	80	100

2.4. Музеєфікація пам'яток: - унікальної пам'ятки археології – поселення «Дикий Сад» (у т.ч. археологічні дослідження з консервацією об'єктів) та створення музею просто неба; - пам'ятки «Водонапірна башта» (у т.ч. реставрація) та створення музею води; - пам'яток, які є зразками фортифікаційних споруд періоду Східної війни 1853-1856 рр. (Костянтинівська батарея, Михайлівський та інші редути)					
Показники затрат:					
обсяг видатків, тис. грн	12500,0	17500,0	18000,0	11000,0	11000,0
Показники продукту:					
кількість об'єктів, які будуть музеєфіковані, од.	1	2	3		
Показники ефективності:					
середня вартість музеєфікації одного об'єкта:	4166,6	5833,3	6000,0	3666,6	3666,6
Показники якості:					
рівень готовності музеєфікації об'єктів до запланованих Програмою, %	30,3	60,6	60,6	100	100
3. Створення сприятливого інформаційного поля для популяризації культурної спадщини					
3.1. Організація та проведення заходів в рамках Днів європейської спадщини в м. Миколаєві					
Показники затрат:					
обсяг видатків, тис. грн	20,0	25,0	45,0	45,0	60,0
Показники продукту:					
кількість заходів, од.	2	2	3	3	4
Показники ефективності:					
середня вартість одного заходу:	10,0	12,5	15,0	15,0	15,0
Показники якості:					
рівень проведених заходів до запланованих Програмою, %	14,3	28,6	50,0	71,4	100
3.2. Видання путівників, буклетів по місту, науково-популярних праць з історії м. Миколаєва тощо (за окремим щорічним планом)					
Показники затрат:					
обсяг видатків, тис. грн	60,0	60,0	80,0	80,0	100,0
Показники продукту:					
кількість видань, що будуть надруковані, од.	2	2	2	2	2
Показники ефективності:					
середня вартість одного видання:	30,0	30,0	40,2	40,2	50,0
Показники якості:					

рівень надрукованих видань до запланованих Програмою, %	20	40	60	80	100
3.3. Вшанування видатних особистостей та історичних подій шляхом встановлення меморіальних дощок					
Показники затрат:					
обсяг видатків, тис. грн	200,0	250,0	250,0	300,0	300,0
Показники продукту:					
кількість об'єктів, од.	4	4	4	4	4
Показники ефективності:					
середня вартість одного об'єкта:	50,0	50,0	62,5	75,0	75,0
Показники якості:					
рівень встановлених об'єктів до запланованих Програмою, %	20	40	60	80	100
3.4. Створення інклюзивних туристичних маршрутів для людей з обмеженими можливостями. Виготовлення та встановлення макетів (або інших декоративно-пластичних форм), які відтворюють пам'ятки та надають інформацію про них, у т.ч. шрифтом Брайля					
Показники затрат:					
обсяг видатків, тис. грн	300,0	400,0	400,0	400,0	400,0
Показники продукту:					
кількість виготовлених макетів (або інших декоративно-пластичних форм), які відтворюють пам'ятки та надають інформацію про них, од.	2	2	2	2	2
Показники ефективності:					
середня вартість виготовлення одного макету:	150,0	200,0	200,0	200,0	200,0
Показники якості:					
рівень виготовлення об'єктів від запланованих Програмою	20	40	60	80	100

Передбачається, що виконання заходів Програми, спрямованих на реалізацію пріоритетних завдань у визначених напрямках, сприятиме:

- підвищенню рівня якості і затребуваності послуг установ культури;
- зміцненню матеріально-технічної бази та модернізації мистецьких установ і організацій;
- розвитку системи естетичного виховання, зростанню залученості всіх груп населення в активну творчу діяльність;
- створенню сервісних соціально-культурних центрів, покращанню організації бібліотечного обслуговування з метою максимального задоволення культурних, освітніх та духовних потреб населення;

- підвищенню ефективності використання бюджетних коштів, що спрямовуються на розвиток культури і мистецької освіти, розширенню альтернативних шляхів фінансування мистецьких проєктів;

- позитивним зрушенням у сфері охорони культурної спадщини, підвищенню ролі пам'яток у створенні туристичної привабливості міста, створенню інформаційного середовища з метою формування поваги до історико-культурної спадщини Миколаєва задля її збереження.

П А С П О Р Т
МІСЬКОЇ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ
«КУЛЬТУРА ТА ОХОРОНА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ»
НА 2021-2025 РОКИ

1. Програму затверджено рішенням міської ради від _____
 № _____

2. Ініціатор розроблення Програми: управління з питань культури та охорони культурної спадщини Миколаївської міської ради.

3. Розробник Програми: управління з питань культури та охорони культурної спадщини Миколаївської міської ради.

4. Відповідальний виконавець Програми: управління з питань культури та охорони культурної спадщини Миколаївської міської ради.

5. Співвиконавці Програми:

5.1. Виконком Миколаївської міської ради.

5.2. Адміністрації районів Миколаївської міської ради.

5.3. Департамент житлово-комунального господарства Миколаївської міської ради.

5.4. Заклади, підприємства та установи культури міста, інші зацікавлені організації, установи та підприємства міста.

6. Термін реалізації Програми: 2021-2025 роки

7. Обсяги та джерела фінансування.

Джерела фінансування	Обсяг фінансування (тис.грн)	У тому числі за роками				
		2021	2022	2023	2024	2025
Всього:	1988577,9	326859,8	359356,0	399132,1	430562,9	472667,0
Кошти міського бюджету	1854082,8	301718,6	335779,6	373208,1	402056,5	441320,0
Інші джерела фінансування	134495,1	25141,3	23576,4	25924,0	28506,4	31347,0

Обсяги фінансування можуть корегуватися в межах бюджетного періоду без внесення змін до даної таблиці.

**НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗАХОДИ
МІСЬКОЇ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ «КУЛЬТУРА ТА ОХОРОНА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ»
НА 2021-2025 РОКИ**

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання завдання (роки)	Виконавці	Орієнтовні обсяги фінансування (тис.грн)					Очікуваний результат	
					Всього	у тому числі за роками					
						2021	2022	2023	2024		2025
1. Бібліотеки											
1.1.	Забезпечення доступності для громадян документів та інформації, створення умов для задоволення духовних потреб мешканців міста, сприяння професійному та освітньому розвитку громадян, комплектування та зберігання бібліотечних фондів, їх облік, контроль за виконанням	1.1.1. Забезпечення утримання та розвитку інфраструктури бібліотек. Забезпечення прав громадян на бібліотечне обслуговування, загальну доступність до інформації та культурних цінностей, що збираються, зберігаються, надаються в тимчасове використання бібліотеками	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, ЦБС для дітей та дорослих	Всього:	51064,5	56171,0	61788,1	67966,9	74763,6	Забезпечення належного функціонування бібліотек, впровадження нових технологій, оптимізація витрат на їх утримання і розвиток. Сприяння позитивному та динамічному розвитку бібліотечної справи
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	51029,0	56131,9	61745,1	67919,6	74711,6	
					інші джерела фінансування	35,5	39,1	43,0	47,3	52,0	

		1.1.2. Забезпечення відновлення матеріально-технічної бази та технічного переоснащення бібліотек	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, ЦБС для дітей та дорослих	Всього:	5586,0	6144,6	6759,1	7435,0	8178,5	Покращання матеріально-технічного стану бібліотек міста. Перетворення їх на сучасні інформаційні та культурно-освітні центри, які надають послуги з використанням новітніх інформаційних технологій
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	5456,0	6001,6	6601,8	7261,9	7988,1	
					інші джерела фінансування	130,0	143,0	157,3	173,0	190,3	
		1.1.3. Комплектування бібліотечних фондів новою літературою, поповнення фондів бібліотек кращими зразками вітчизняної та світової літератури, їх збереження та використання	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, ЦБС для дітей та дорослих, благодійні фонди та організації	Всього:	2398,0	2637,8	2901,6	3191,7	3510,9	Забезпечення публічних бібліотек вітчизняною та зарубіжною книжковою продукцією, задоволення більш широкого кола читачів, задоволення їх потреб у літературі всіх напрямків
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	2200,0	2420,0	2662,0	2928,2	3221,0	
					інші джерела фінансування	198,0	217,8	239,6	263,5	289,9	
		1.1.4. Забезпечення доступності для людей з обмеженими властивостями руху	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, ЦБС для дітей та дорослих	Всього:	400,0	440,0	484,0	532,4	585,6	Забезпечення можливості людям з інвалідністю брати участь у громадському та мистецькому житті міста, не відчуваючи дискримінації за ознакою інвалідності
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	400,0	440,0	484,0	532,4	585,6	
					інші джерела фінансування						

		1.1.5. Підтримка сучасних авторів, які пишуть про місто Миколаїв	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, ЦБС для дітей та дорослих	Всього:	700,0	770,0	847,0	931,7	1024,9	Популяризація творів місцевих сучасних авторів, знайомство з творами про місто Миколаїв шляхом проведення презентацій кращих нових видань
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	700,0	770,0	847,0	931,7	1024,9	
					інші джерела фінансування						
2. Палаці і будинки культури, клуби та інші клубні заклади											
№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання завдання (роки)	Виконавці	Орієнтовні обсяги фінансування (тис.грн)						Очікуваний результат
					Всього	у тому числі за роками					
						2021	2022	2023	2024	2025	
2.1.	Забезпечення збереження і популяризації духовних надбань, організація культурного дозвілля населення та зміцнення культурно– національних традицій, підвищення рівня організації культурного дозвілля населення	2.1.1. Забезпечення утримання та розвитку інфраструктури закладів клубного типу. Надання послуг з організації культурного дозвілля населення. Забезпечення участі творчих колективів та окремих виконавців у конкурсах, фестивалях, святах тощо	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, палаци культури, будинки культури	Всього:	39952,8	43948,1	53342,9	58677,2	64544,9	Збереження та повноцінне функціонування закладів клубного типу, підвищення ролі клубних закладів, розвиток культурної інфраструктури українського суспільства та створення сприятливих умов для задоволення культурних потреб громадян
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	39422,6	43364,9	52701,4	57971,5	63768,7	
					інші джерела фінансування	530,2	583,2	641,5	705,6	776,2	
		2.1.2. Забезпечення відновлення матеріально-технічної бази та технічного	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної	Всього:	4971,1	5468,2	6015,1	6616,6	7278,2	Забезпечення та модернізація матеріально-технічної бази, а саме: придбання
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	4421,1	4863,2	5349,6	5884,5	6473,0	

		переоснащення закладів клубного типу		спадщини ММР, палаци культури, будинки культури	інші джерела фінансування	550,0	605,0	665,5	732,1	805,3	обладнання, комп'ютерної техніки, оновлення костюмів, придбання нового сценічного обладнання, апаратури тощо
		2.1.3. Забезпечення доступності для людей з обмеженими властивостями руху	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, палаци культури, будинки культури, освітні заклади мистецтв	Всього:	400,0	440,0	484,0	532,4	585,6	Забезпечення можливості людям з інвалідністю брати участь у громадському та мистецькому житті міста, не відчуючи дискримінації за ознакою інвалідності
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	400,0	440,0	484,0	532,4	585,6	
					інші джерела фінансування						

3. Мистецькі школи

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання завдання (роки)	Виконавці	Орієнтовні обсяги фінансування (тис.грн)					Очікуваний результат	
					Всього	у тому числі за роками					
						2021	2022	2023	2024		2025
3.1.	Забезпечення естетичного виховання дітей та юнацтва, створення умов для творчого розвитку особистості, підвищення культурного рівня, естетичного виховання,	3.1.1. Забезпечення утримання та розвитку інфраструктури позашкільних спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання). Духовне та естетичне	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, школи естетичного виховання дітей	Всього:	93084,4	102392,9	112632,2	123895,4	136284,9	Здійснення заходів щодо збереження, оптимізації та розширення мережі початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів та вдосконалення структури
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	92524,2	101776,6	111954,3	123149,7	135464,7	
					інші джерела фінансування	560,2	616,3	677,9	745,7	820,2	

	доступності освіти у сфері культури для підростаючого покоління	виховання дітей та молоді. Забезпечення участі викладачів, учнів у конкурсах, фестивалях, виставках, мистецьких проєктах тощо									естетичного виховання
		3.1.2. Здійснення заходів щодо розвитку та модернізації матеріально-технічної бази шкіл естетичного виховання	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, школи естетичного виховання дітей	Всього:	11236,4	12360,0	13596,0	14955,6	16451,2	Забезпечення та модернізація матеріально-технічної бази шкіл естетичного виховання, а саме: придбання музичних інструментів, комп'ютерної техніки тощо
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	11104,4	12214,8	13436,3	14779,9	16257,9	
					інші джерела фінансування	132,0	145,2	159,7	175,7	193,3	
		3.1.3. Забезпечення доступності для людей з обмеженими властивостями руху	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, мистецькі школи	Всього:	400,0	440,0	484,0	532,4	585,6	Забезпечення можливості людям з інвалідністю брати участь у громадському та мистецькому житті міста, не відчуючи дискримінації за ознакою інвалідності
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	400,0	440,0	484,0	532,4	585,6	
					інші джерела фінансування						
4. Інші заклади та інші заходи в галузі культури і мистецтва											
№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання завдання (роки)	Виконавці	Орієнтовні обсяги фінансування (тис.грн)						Очікуваний результат
					Всього	у тому числі за роками					
						2021	2022	2023	2024	2025	
4.1.	Здійснення методичного керівництва та	4.1.1. Забезпечення утримання та повноцінного	2021-2025	Управління з питань культури та	Всього	2978,6	3276,5	3604,1	3964,5	4361,0	Забезпечення фінансово-бюджетної
					у тому числі кошти:						

	контролю за дотриманням вимог законодавства з питань ведення бухгалтерського обліку, забезпечення дотримання бюджетного законодавства, ведення бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності та складання фінансової та бюджетної звітності	функціонування централізованої бухгалтерії при управлінні з питань культури та охорони культурної спадщини ММР		охорони культурної спадщини ММР, Централізована бухгалтерія при управлінні з питань культури та охорони культурної спадщини ММР	міського бюджету	2978,6	3276,5	3604,1	3964,5	4361,0	дисципліни для своєчасного виконання завдань галузі
					інші джерела фінансування						
4.2	Удосконалення форм та методів організації відпочинку і культурного обслуговування населення, забезпечення естетичного виховання дітей та юнацтва, створення умов для творчого розвитку особистості, підвищення культурного рівня, естетичного виховання,	4.2.1. Забезпечення утримання та повноцінного функціонування міського методичного центру, муніципального театру-студії естрадної пісні для дітей, юнацтва та молоді, культурно-ігрового комплексу «Дитяче містечко «Казка», якісного виконання покладених на них функцій та завдань	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, Міський методичний центр, муніципальний театр-студія естрадної пісні для дітей, юнацтва та молоді, культурно-ігровий	Всього	11148,6	11949,9	13144,9	14459,3	15905,3	Удосконалення форм та методів естетичного виховання, організації відпочинку і культурного обслуговування населення
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	10863,5	11949,9	13144,9	14459,3	15905,3	
					інші джерела фінансування	285,1					

	доступності освіти у сфері культури для підростаючого покоління			комплекс «Дитяче містечко «Казка»							
		4.2.2. Зміцнення матеріально-технічної бази	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, Централізована бухгалтерія при управлінні з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, Міський методичний центр, муніципальний театр-студія естрадної пісні для дітей, юнацтва та молоді, культурно-ігровий комплекс «Дитяче містечко «Казка»	Всього	5235,7	5130,1	5643,1	6207,4	6828,1	Забезпечення та модернізація матеріально-технічної бази, а саме: придбання обладнання, комп'ютерної техніки, встановлення комп'ютерних програм тощо
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	4663,7	5130,1	5643,1	6207,4	6828,1	
					інші джерела фінансування	572,0					

		4.2.3. Забезпечення доступності для людей з обмеженими властивостями руху	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, Міський методичний центр, муніципальний театр-студія естрадної пісні для дітей, юнацтва та молоді, культурно-ігровий комплекс «Дитяче містечко «Казка»	Всього:	400,0	440,0	484,0	532,4	585,6	Забезпечення можливості людям з інвалідністю брати участь у громадському та мистецькому житті міста, не відчуючи дискримінації за ознакою інвалідності
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	400,0	440,0	484,0	532,4	585,6	
					інші джерела фінансування						
4.3.	Проведення загальноміських культурно-масових мистецьких заходів	4.3.1. Забезпечення організації та проведення державних, професійних свят, загальноміських культурно-масових заходів, відзначення пам'ятних та ювілейних дат, у т.ч. закладів, установ та підприємств культури міста, діячів культури та мистецтв,	2021-2025	Миколаївська міська рада, управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, виконком ММР, адміністрації районів ММР, ДЖКГ ММР	Всього:	9250,0	9350,0	10285,0	11313,5	12444,9	Забезпечення підтримки та творчого розвитку кращих культурно-мистецьких традицій, проведення масштабних творчих заходів, які вже стали традиційними та отримали визнання, втілення нових проєктів та забезпечення
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	8500,0	9350,0	10285,0	11313,5	12444,9	
					інші джерела фінансування	750,0					

		підтримка проведення в місті Миколаєві всеукраїнських, міжнародних, регіональних культурно-мистецьких акцій та проєктів									доступу населення до культурних надбань
		4.3.2. Забезпечення участі творчих колективів та окремих виконавців міста у міських, всеукраїнських, обласних і міжнародних конкурсах, фестивалях, святах тощо	2021-2025	Миколаївська міська рада, управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР	Всього	255,0	253,0	278,3	306,1	336,7	Підтримка існуючих аматорських колективів, талановитих митців, виявлення нових самобутніх талантів та заохочення широкого кола бажаючих до аматорського мистецтва, збереження кращих традицій та обрядів українського народу
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	230,0	253,0	278,3	306,1	336,7	
					інші джерела фінансування	25,0					
		4.3.3. Аудіо- та візуальне фіксування культурної спадщини Миколаєва, зберігання його в архівах, створення аудіостудії	2021-2025	Миколаївська міська рада, управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР	Всього	400,0	440,0	484,0	532,4	585,6	Збереження та популяризація культурної спадщини Миколаєва
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	400,0	440,0	484,0	532,4	585,6	
					інші джерела фінансування						

		4.3.4. Підтримка місцевих скульпторів та художників, виготовлення та розміщення малих архітектурних форм (вуличних скульптур)	2021-2025	Миколаївська міська рада, управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР	Всього	700,0	770,0	847,0	931,7	1024,9	Збільшення туристичної привабливості міста Миколаєва
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	700,0	770,0	847,0	931,7	1024,9	
					інші джерела фінансування						
4.4.	Підтримка та розвиток зоопарку	4.4.1. Надання фінансової підтримки Миколаївському зоопарку для забезпечення утримання, розвитку та модернізації інфраструктури зоопарку, збереження і відтворення в штучних умовах тварин, у першу чергу зникаючих, рідкісних, занесених до Червоної книги України та міжнародних Червоних списків	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, КУ Миколаївський зоопарк	Всього	68471,7	75318,8	82850,7	91135,8	100249,3	Забезпечення повноцінного функціонування КУ Миколаївського зоопарку з метою здійснення різноманітних форм культурного обслуговування, створення умов для відпочинку та дозвілля населення
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	49265,4	54191,9	59611,1	65572,3	72129,5	
					інші джерела фінансування (господарська діяльність)	19206,2	21126,9	23239,6	25563,5	28119,9	
		4.4.2. Зміцнення матеріально-технічної бази	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР, КУ Миколаївський зоопарк	Всього	3387,0	1452,0	1597,2	1756,9	1932,6	Забезпечення та модернізація матеріально-технічної бази
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	1320,0	1452,0	1597,2	1756,9	1932,6	
					інші джерела фінансування	2067,0					

5. Збереження та розвиток етнічної культури та мовної самобутності національних меншин											
№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання завдання (роки)	Виконавці	Орієнтовні обсяги фінансування (тис.грн)						Очікуваний результат
					Всього	у тому числі за роками					
						2021	2022	2023	2024	2025	
	Створення сприятливих умов для сталого збалансованого розвитку національних меншин, реалізація їх внутрішнього потенціалу та стимулювання громадської активності, підвищення ефективності комунікації органів виконавчої влади з інститутами етнічних громад, активне залучення творчих колективів національних меншин до проведення загальноміських заходів	Залучення національно-культурних товариств до організації і проведення державних, професійних свят, загальноміських культурно-масових заходів (у т.ч. фестивалів, конкурсів, оглядів, виставок тощо), відзначення пам'ятних та ювілейних дат (День міста, День Європи, Новий рік, Різдво тощо)	2021-2025	Управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР	Всього	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Забезпечення підтримки та широкого залучення творчих колективів національно-культурних товариств. Забезпечення доступу населення до культурних надбань національно-культурних товариств. Забезпечення міжетнічної злагоди, виховання толерантності, утвердження загальнонаціональних цінностей. Підтримка у проведенні творчих заходів, які вже стали традиційними, допомога у втіленні нових проєктів та забезпечення доступу
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету						
					інші джерела фінансування	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

											населення до культурних надбань національно-культурних товариств
6. Охорона культурної спадщини											
№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання завдання (роки)	Виконавці	Орієнтовні обсяги фінансування (тис.грн)						Очікуваний результат
					Всього	у тому числі за роками					
						2021	2022	2023	2024	2025	
1.	Науково-дослідне забезпечення збереження об'єктів культурної спадщини	1.1. Проведення досліджень з метою виявлення об'єктів культурної спадщини та підготовка на них первинної облікової документації для внесення до Переліку пам'яток	2021-2025	Відділ охорони культурної спадщини управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР	Всього:	75,0	100,0	100,0	150,0	150,0	Збереження історико-культурної спадщини, залучення до пам'яткоохоронної роботи науковців та краєзнавців, архітекторів та волонтерів-експертів
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	75,0	100,0	100,0	150,0	150,0	
					інші джерела фінансування						
		1.2. Завершення паспортизації пам'яток археології, які були включені до відповідних Списків згідно із Законом України РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури» з метою включення їх до Державного реєстру нерухомих пам'яток України	2021	Відділ охорони культурної спадщини управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР	Всього:	260,0	-	-	-	-	Приведення науково-облікової документації на пам'ятки у відповідності до вимог чинного законодавства та включення пам'яток археології до Державного реєстру
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	260,0	-	-	-	-	
					інші джерела фінансування						

		1.3. Виготовлення науково-облікової документації на пам'ятки (щойно виявлені) з метою включення їх до Державного реєстру нерухомих пам'яток України	2021-2025	Відділ охорони культурної спадщини управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР із залученням краєзнавців, інших фахівців	Всього:	100,0	75,0	75,0	100,0	100,0	Вчасне включення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, вдосконалення системи обліку культурної спадщини
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	100,0	75,0	75,0	100,0	100,0	
					інші джерела фінансування						
2.	Охорона, збереження та використання об'єктів культурної спадщини	2.1. Розроблення та затвердження в установленому законодавством порядку проєктів охоронних зон пам'яток та режимів їх використання	2021-2025	Відділ охорони культурної спадщини управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР спільно з управлінням містобудування та архітектури ММР	Всього:	225,0	400,0	500,0	750,0	1000,0	Створення умов для збереження об'єктів культурної спадщини
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	225,0	400,0	500,0	750,0	1000,0	
					інші джерела фінансування						
		2.2. Виготовлення та встановлення охоронних дощок єдиного зразка на пам'ятки всіх категорій та видів	2022-2025	Відділ охорони культурної спадщини управління з питань культури та охорони	Всього:	-	53,2	30,0	30,6	9,0	Інформування щодо статусу об'єкта та попередження дій щодо його пошкодження
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	-	53,2	30,0	30,6	9,0	
					інші джерела фінансування						

				культурної спадщини ММР							
		2.3. Проведення рятівних розкопок пам'яток археології (у тому числі щойно виявлених)	2021-2025	Відділ охорони культурної спадщини управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР разом з науковцями-археологами	Всього:	600,0	800,0	1000,0	1200,0	1400,0	Отримання нових наукових знань щодо історичного минулого міста
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	600,0	800,0	1000,0	1200,0	1400,0	
					інші джерела фінансування						
		2.4. Музеефікація пам'яток: - унікальної пам'ятки археології – поселення «Дикий Сад» (у т.ч. археологічні дослідження з консервацію об'єктів) та створення музею просто неба; - «Водонапірна башта» (у т.ч. реставрація) та створення музею води); - пам'яток, які є зразками фортифікаційних споруд періоду Східної війни 1853-1856 рр.	2021-2025	Відділ охорони культурної спадщини управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР	Всього:	12500,0	17500,0	18000,0	11000,0	11000,0	Збереження для нащадків унікальних пам'яток
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	12500,0	17500,0	18000,0	11000,0	11000,0	
					інші джерела фінансування						

		(Костянтинівська батарея, Михайлівський та інші редути)									
3.	Створення сприятливого інформаційного поля для популяризації культурної спадщини	3.1. Організація та проведення заходів в рамках Днів європейської спадщини в м. Миколаєві	2021-2025	Відділ охорони культурної спадщини управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР	Всього	20,0	25,0	45,0	45,0	60,0	Залучення до пам'яткоохоронної діяльності громадян
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	20,0	25,0	45,0	45,0	60,0	
					інші джерела фінансування						
		3.2. Видання путівників, буклетів по місту, науково-популярних праць з історії м. Миколаєва тощо (за окремим щорічним планом)	2021-2025	Відділ охорони культурної спадщини управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР разом з науковцями, краєзнавцями	Всього:	60,0	60,0	80,0	80,0	100,0	Поширення знань з історії міста, про його культурну спадщину
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	60,0	60,0	80,0	80,0	100,0	
					інші джерела фінансування						
		3.3. Вшанування видатних особистостей та історичних подій шляхом встановлення меморіальних дощок	2021-2025	Відділ охорони культурної спадщини управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР разом	Всього:	200,0	250,0	250,0	300,0	300,0	Поширення знань з історії міста, сприяння збереженню пам'яті про визначні події та видатні особистості
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	200,0	250,0	250,0	300,0	300,0	
					інші джерела фінансування						

				з науков- цями, краєзнав- цями							
		3.4. Виготовлення та встановлення макетів (або інших декоративно- пластичних форм), які відтворюють пам'ятки та надають інформацію про них, у т.ч. шрифтом Брайля	2021-2025	Відділ охорони культурної спадщини управління з питань культури та охорони культурної спадщини ММР	Всього:	300,0	400,0	400,0	400,0	400,0	Створення умов для ознайомлення людей з обмеженими можливостями з об'єктами культурної спадщини
					у тому числі кошти:						
					міського бюджету	300,0	400,0	400,0	400,0	400,0	
					інші джерела фінансування						

Примітка 1: остаточний обсяг визначається рішенням міської ради під час затвердження та виконання міського бюджету м. Миколаєва (бюджету Миколаївської міської територіальної громади) на відповідний бюджетний рік, без внесення змін до обсягів видатків, передбачених даним додатком.

Примітка 2: об'єкти реконструкції, реставрації, будівництва та капітальних ремонтів включені до Програми економічного і соціального розвитку м. Миколаєва (зі змінами та доповненнями).